

# **Digitales Brandenburg**

**hosted by Universitätsbibliothek Potsdam**

## **Tefilot Yeshurun**

**Japhet, Israel M. Japhet, Israel M.**

**Frankfurt a.M., 1890**

תבשל תיברע תלבק.

**urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8420**

חיאמער חונד עוויג, דען דאז רייך דיין חזיט עז, חונד חיאמער  
 לעלם ועד • כי המלכות שלך היא ולעולמי  
 חז' עוויג ווירט דאז רעגירען איט רוהט. דען וויר דאז קיינען קחניג חויסער דיר.  
 עד המלך בכבוד כי אין לנו מלך אלא אתה  
 געלחבט וייעט דאז, עוויגער! דער קחניג חזן ויינער אחיעוטחט! טעט:  
 ברוך אתה יי המלך בכבודו תמיד  
 ווירד ער רעגירען חויבער חונד חיאמער חונד עוויג, חונד חויבער חז' עז  
 ומלוד עלינו לעולם ועד ועל כל

יינע געטחופע  
 מעשיו:

שמונה עשרה פיר דין וואכענטאגע איט  
 חויבער: עטלונג חזיט וייטע 70 נו פיינדען.

תפלת ערבית לשבת.

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:  
 ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי  
 אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול  
 הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים  
 וקנה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל  
 לבני בניהם למען שמו באהבה •

בעש"ת זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים • וכתבנו בספר חיים •  
 למענה אלהים חיים:

מלך עוזר ומושיע ומגן • ברוך אתה יי  
 מגן אברהם:  
 אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה  
 רב להושיע •

פון מוסף ש"ע ביי מוסף לוס ערזטען טאג פסח טחנאטעט אמן חזין:  
 משיב הרוח ומוריד הגשם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים  
 רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְחַיֵּר  
 אֲסוּרִים וּמְקִיִּם אֲמוֹנָתוֹ לַיְשָׁנִי עֶפְרָיִם  
 כְּמוֹךְ בְּעַל גְּבוּרֹת וּמִי הוֹמְרָה לְךָ מֶלֶךְ  
 מִמִּית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה •

בעש"ת מו כמוך אב הרחמים זוכר יצוריו לחיים ברחמים:

וּנְאֻמֵּן אֶתְּךָ לְהַחְיֹת מֵתִים • בְּרוּךְ אַתָּה  
 יי מְחַיֶּה הַמֵּתִים •

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמּוֹךְ קָדוֹשׁ וְקָדוֹשִׁים בְּכָל־  
 יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה • בְּרוּךְ אַתָּה יי הָאֵל  
(בעש"ת המלך) הַקָּדוֹשׁ •

דוח ה'טז געהייגט דען טהג דען יעבענטען דייעטס לחאטן.

אַתָּה קָדְשָׁתְּ אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁמּוֹךְ •  
כחך ס'ה'ענדעט דער טה'ע'אונג דעו היאטען; או' דער ערדע או' עגנטעטעוט חיהן  
 תְּכַלִּיֵּת מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ וּבִרְכָתוֹ  
ס'ה'ר ח'אטן טה'ג'ען היי'גטעט חיהן ס'ה'ר ח'אטן לייטען  
 מְכַלְכֵּל־הַיְמִים וְקַדְשָׁתוֹ מְכַלְכֵּל־הַזְּמַנִּים  
או' ח' ח'ט געטריבן ח'ן דייעער א'עהרע.

וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ •

או' ד'ח ו'חורדען ס'ה'ענדעט ד'ח היאטען או' ד'ח ערדע או' ח'ן ח'ה'ר העער.

וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם •

וַיְכַלּוּ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר

ד'ח ס'ה'ענדעטע ג'חטט ח'ס טה'ג'ע דעס יעבענטען יי'ן ווערק ד'ח:

עַשְׂרָה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַלְכֵּל־מְלַאכְתּוֹ

ד'ח ער ג'עאח'טט, או' ה'העטע ח'ס טה'ג'ע דעס יעבענטען ס'ה'ן ח'אטן יי'עטס ווערקע

אֲשֶׁר־עָשָׂה; וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי

ד'ח ער ג'עאח'טט. / או' ד'ח עגנטעט ג'חטט דען טה'ג'ע דען יעבענטען

הייניגטע זיהן, דען זון זיהטן רוהעטע ער פֿון זון זיינען ווערקע  
וַיִּקְדַּשׁ אֶת־כִּי בּוֹ שַׁבַּת מְכַל־מְלֵאכֶתוֹ

דז: געטפֿענען, גחטט, זון (ווייטער) זון ווירקען.

אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

זונער גחטט זון גחטט זונערער עלטערן! הוצבע ווההגועפֿען זון זונערער רוהע

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצוּהוּ בְּמִנוּחֵתָנוּ

הייניגע זון, דורך דיינע געבֿהטע, גיב זונערן זונטהיין זון דיינער זעהרע,

קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֵלְקֵנוּ בְּתוֹרֹתֶיךָ

זחטטיגע זון פֿון דיינען גוטע \* זון ערפֿרייע זון: זיט דיינר היילע, רייניגע

שִׁבְעֵנוּ מִטּוֹבֶיךָ וְשִׂמְחָנוּ בִּישׁוּעֹתֶיךָ וְטַהַר

זונער הערן דיר זון דיינען זון ווההרהייט. ערטהיילע זון: זון עוויגער

לִבֵּנוּ לְעִבְדֶּיךָ בְּיָמֵת וְהַנְּחִילֵנוּ יי

זונער גחטט זון זיינע זון געפֿען זון שבת דיינען הייניגען

אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרִצּוֹן שִׁבְתָּ קִדְשָׁךְ

זון: זון זונען רוהען זון זיהטן ישראל די זון הייניגען דיינען נחמען. געזחכט

וַיְנַוְחוּ בָּהּ יִשְׂרָאֵל מִקְדְּשֵׁי שְׁמֶיךָ. בְּרוּךְ

זיינעט דז, עוויג! דער הייניגט דען שבת.

אֲתָרָה יי מִקְדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצוּהוּ יי אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבְתַפְלָתָם. וְהַשֵּׁב אֶת־

תְּעִבּוּדָה לְדַבֵּיר בֵּיתֶךָ וְאֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם בְּאַהֲבָה

תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן וְתִהְיֶה לְרִצּוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

זון ראש חדש זונד הח"מ ווירד יעלה ויבא זייניגעטפֿענעט.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יְעֹלָה וְיִבָּא וְיִגִּיעַ וְיִרְאֶה

וְיִרְצֶה וְיִשְׁמַע וְיִפְקֹד וְיִזְכֹּר וְזָכְרָנוּ וּפְקֹדֵנוּ וּזְכֹרֵנוּ

אֲבוֹתֵינוּ. וּזְכֹרֵנוּ מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבָדֶיךָ. וּזְכֹרֵנוּ יְרוּשָׁלַיִם

(\* טוב הזה מעבין טוב הארץ תאכלו, והכוכה לא מידי מתנת צמר ודס כי אם מידך המלאה ומטובך הגדול ואם מעט הוא, ואע"ג קדאמר רב לעבין ברכת המזון "ומטובו" הדי זה צור, לעבין שאלה שאני, (עיין ברכת 79 ב"ן).)

עיר קדשך. וזכרון כל־עמך בית ישראל לפניך. לפליטה  
 למזבח לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום  
 לראש החדש | לפסח חג המצות | לסוכות חג הסוכות  
 החדש. וזכרנו יי אלהינו בו למזבח. ופקדנו בו לברכה.  
 והושיענו בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו.  
 ורחם עלינו והושיענו. כי אליה עינינו. כי אל מלך חנון  
 ורחום אתה:

ותחזינה עינינו בשוכה לציון ברחמים. ברוך אתה  
 יי הממחזיר שכינתו לציון:

מוזרים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי  
 אבותינו לעולם ועד צור חיינו מגן ושענו אתה  
 הוא לדור ודור. נודדו לך וגם־ספר תהלתך. על חיינו  
 המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך  
 ועל נפיה שבכל־יום. עמנו ועל נפלאותיה ומזכותיה  
 שבכל־עת ערב ובקר וצהרים. הטוב כי לא־כלו רחמיה  
 ותרחם כי לא־תמו חסדיך מעולם קנינו לך:

בחזונו על הנסים.

ועל־כלם יתברך ויתרום שמך מלבנו תמיד לעולם ועד:  
 נעש"ת וכתוב לחיים טובים כל־בני בריה:

וכל החיים יודוך סלה ויהללו את־שמך באמת  
 האל ישועתנו ועזרתנו סלה. ברוך אתה יי הטוב  
 שמך ורך נאה להודות:

שלום רב על־ישראל עמך תשים לעולם כי אתה  
 הוא מלך אדון לכל השלום ומזב בעיניך לברך  
 את־עמך ישראל בכל־עת ובכל־שעה בשלומך.

נעט"ת בקספר חיים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפְרִיָּנָסָה טוֹבָה נְזַכֵּר וְנִכְתָּב  
לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵינוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם. בְּרוּךְ  
אַתָּה יי עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

בְּרוּךְ אַתָּה יי הַמְּבַרֵּךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּשָׁלוֹם:

אֱלֹהֵי נְצוּר לְשׁוֹנֵי מִרְעַ וּשְׁפָתֵי מְדַבֵּר מִרְמָה  
וְלִמְקַלְלֵי נַפְשֵׁי תְדוּם וְנַפְשֵׁי בְּעַפְרָ לְכָל תְּהוֹה: פָּתַח  
לְבִי בְּתוֹרָתְךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תְּרַדוּף נַפְשֵׁי וְכָל הַחוּשָׁבִים  
עָלַי רָעָה מִהֲרָה הִפֵּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מִחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה  
לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְשֶׁךָ.  
עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ. לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעֵה  
יְמִינְךָ וְעַנְגֵי: יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ  
יי צוּרֵי וְגֹאֲלֵי: עֲשֵׂה שָׁלוֹם בְּמִרְמֵי הוּא יַעֲשֵׂה שָׁלוֹם  
עֲלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שְׂיִבְנֶה  
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ:  
וְשֵׁם גְּעַבְדְּךָ בִּירְאָה בְּיָמֵי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת:

(שבת חונד ווען יום טוב חן שבת פֿאַרזאָט: פֿרייטאָג און דיער ויכלו (זייטע 161)  
ביי לעשוה, הערנחך: פֿרייטאָג דער חון חזוין דיעזע ברכה ביי וארץ, דמן  
פֿרייטאָג קהל איט דעס חון מגן אבות. פֿאַרזאָט חבער דיח ערזטע נאָכט פֿסח  
חון שבת, חֲדַעַר וּחָן נִיכְט דח: גִּזְלַלע יִחַדֵּר איט מנין גִּעֲבַעַטעט ווירד,  
ווירד דיח ברכה חונד מגן אבות נִיכְט גִּעֲבַעַטעטעט.)

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי  
אֲבֹתֵינוּ אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל  
הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיָה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

טוֹד דער פֿחֿטער דורך זיין ווערט ערוועקער דער טוֹדטן דורך זיין געהייט  
**מִגֵּן אָבוֹת בְּדַבָּרוֹ מִתִּיה מִתִּים בְּמֵאֶמְרוֹ**  
 גֿחֿטט (קחניג) הייזיגער דעס ניעאחנד גזייכט דער רוהע פֿערטפֿעט  
**הָאֵל** (בעש"ת תּמִּלָּה) הַקָּדוֹשׁ שְׂאִין כְּמוֹהוּ • הַמְּנִיחַ  
 זיינעס פֿחֿקע חסן טחגע דען שבת זיינעס הייזיגען, דען חן זיהנע  
**לְעַמּוֹ בַּיּוֹם שְׁבַת קִדְשׁוֹ כִּי בָם**  
 הִחֵט ער געפֿחֿן רוהע לוֹ גֿחֿנען זיהנען, פֿחֿר זיהנען דיענען וויר אײט עהרפֿורכט  
**רְצוּהוּ לְהַנִּיחַ לָהֶם לְפָנָיו גַּעבוֹד בִּירְאָה**  
 חו' ליטטערן חו' דחנקען זיינעס כחאען יעדען טחג : טעט, זינבעגריין\*)  
**וּפְחֵד וְנוֹדוּהוּ לְשִׁמוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעַיִן**  
 חוֹזער : עגענופֿריכע, גֿחֿטט דער דחנקען זיגונגען, הערר דען פֿריעדענו.  
**הַבְּרִכוֹת אֵל הַהוֹדְאוֹת אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם**  
 דער הייזיגט דען שבת, זעגעט דען זיעבענטן, חו' רוהן זחט חזן הייזיגקייט  
**מְקַדְּשׁ הַשְּׁבֶת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי וּמְנִיחַ בְּקִדְשָׁהּ**  
 דחן : פֿחֿק געוועטטיגט אײט : עזיגקייט לוס חנדענקען דען : ווערק  
**לְעַם מְדֻשָּׁנִי עֲנֵג וְקַר לְמַעֲשֵׂהּ**  
 דער טחפֿפֿונג.

**בְּרֵאשִׁית :**

(דער חזן זפֿריכט אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו וכו' זייטע 164  
 ביי מקדש השבת חונד הערנחך קדיש תחקבל.)

(\* ע: ווירד דחן : געבעט מן אבות חן : וויעדערהחונגגעבעט דען :  
 פֿחֿר : חונגער : בעטרחכטעט, דחן חבער חזן דעסן שבת = געבעט : זיעבען  
 זעגענופֿריכע זינד, נעאזיך : מן אברהם, מחיה המתים, האל  
 הקדוש, מקדש השבת, המהויר שכינהו לציון, הטוב שמך ולך נאה  
 להודות, המברך את עמו ישראל בשלום ; חן ענטהחזט מן אבות  
 דען זינבעגריין דיעזער זעגענופֿריכע, נעאזיך : מן אבות, מחיה  
 המתים, האל הקדוש, המניח לפניו נעבוד, ונודה לשמו אל ההודאות,  
 אדון השלום. היערוין ליעלט דחן : מעין הברכות, ווערע דער זין  
 היער קוועלע, וויר דחן העררען פֿריעדלאַנדער חונד אייזעל  
 זיבערזעלט החבען, חן זיטטע ען : מעין הייסען, וויר (יהושע ט"ז ע'  
 חונד י"ח ט') ובאזדרהס הגרסא מעין הברכות והולאות וכחן הוא.

(יעדען שבת ווירד במה מדליקין געפרה'ען: חוויגענאמען ווען מן שבת  
 זדער ערב שבת י"ט חוויט, חוויך מן שבת הח"מ וויר עו: ניכט געפרה'ען.)  
 שנת פ"ב  
 בַּמָּה מְדַלִּיקִין וּבַמָּה אֵין מְדַלִּיקִין, אֵין מְדַלִּיקִין לֹא  
 בְּלֶבֶשׁ וְלֹא בְּחֶסֶן וְלֹא בְּבִלְהֵ, וְלֹא בְּפִתּוּלַת הָאֵידוֹן וְלֹא  
 בְּפִתּוּלַת הַמְדָּבָר, וְלֹא בִירוּקָה שְׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם, וְלֹא בְּזֻפַּת  
 וְלֹא בְּשַׁעוּה, וְלֹא בְּשִׁמּוֹן קִיק וְלֹא בְּשִׁמּוֹן שְׂרָפָה, וְלֹא  
 בְּאַלְיָה וְלֹא בְּחֶלֶב. נַחֲוּם הַמְדִי אָמַר מְדַלִּיקִין בְּחֶלֶב  
 מְבֻשָּׁל, וְחֶכְמִים אָמְרִים אֶחָד מְבֻשָּׁל וְאֶחָד שְׂאִינוּ מְבֻשָּׁל  
 אֵין מְדַלִּיקִין בּוֹ: (ב) אֵין מְדַלִּיקִין בְּשִׁמּוֹן שְׂרָפָה בְּיוֹם  
 מָזֶב. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אָמַר אֵין מְדַלִּיקִין בְּעַמְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד  
 הַשַּׁבָּת. וְחֶכְמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׂמָנִים בְּשִׁמּוֹן שְׂמִשְׁמִין

וועלכע דינגע זינד לור ערהה'טונג דע: איכט: חס שבת ערויכט לו געברויכען,  
 וועלכע ניכט? לוס דה'כט דחרף אמן זיך ניכט בעדיענטן דען לבש<sup>1</sup> דען  
 חונגעעהעלעטען פ'ח'כ, דיח פ'ח'קייידע<sup>2</sup>, דער וו'ח'זע דיח לויטען דער  
 רינדע חונד דעס ה'ח'זע דער ווידען חונד חנדערער בייאע וו'ח'קט, דער פ'ח'דען  
 חווי דער ווייטע<sup>3</sup> חוויך ניכט דע: וו'ח'סעראח'ח'ע: <sup>4</sup>. ט'ח'טט דע: ח'ז: דחרף  
 אמן ניכט ברויכען לער'ט'ח'סענע: פעך, לער'ח'סענע: וו'ח'כ, ח'ז: חווי קיק<sup>5</sup>,  
 פ'עראחונרייניגטע: ח'ז: דער העבע<sup>6</sup> פ'עטט חווי: דען טווחלנ'טיקקען דער טהיערע  
 חונד חונט'איטט. נחום דער אעדער: ח'ג'טע, דע: לער'ח'סענע חונט'איטט: דחרף אמן  
 זיך בעדינען ח'בר דיח חנדערן גע'טהערטען וו'ח'זן ד'ח'ס אמן ד'ח: חונט'איטט וועדער  
 לער'ח'סען כ'חך חונלער'ח'סען געברויכען: ח'ז. דע: פ'עראחונרייניגטען ח'ז: דער  
 העבע דחרף אמן זיך חוויך מן קיינעס חנדערן פ'יערט'ח'ג בעדיענען. ר' ישמעאל  
 ח'ג'טע אמן דחרף זיך דע: ח'כ'ח'נגע: פ'ח'ס פעך<sup>7</sup> ניכט בעדיענען, ווייל אמן דען  
 שבת עהרענווערטה ה'ח'טען אוס, דיח חנדערן גע'טהערטען ח'בער ערויכען דען

(1) חיינע חרט וו'ח'זע וועלכע לויטן דער רינדע חו' דעס ה'ח'זע דע: לעדערבווא:  
 וו'ח'קט. (2) דער חייסערע טהיין דע: געטפינטע: דער זידענוויראער.  
 (3) ב'ח'טטער פ'ח'ן חיינע ה'ח'כ'ו'ח'כ'ענדן ג'ר'ח'ע: חווי: וועלכעס אמן פ'ח'דן ליהט.  
 (4) ח'ז: מן דען טיפ'ען וו'ח'כ'ט. (5) ח'ז: ח'ז: ד'ח: חווי: דען ק'ח'רנערן דער  
 בוואו'ח'זע געפרעטט ווירד. (6) וועלכע: אמן לוו'ח'ר ניכט עסטן ח'בער חוויסר  
 ח'ס שבת ברענען דחרף. (7) וועלכע: חיינען: זיינקענדן גערויך ה'ח'ט.

בְּשֶׁמֶן אֲנוּזִים בְּשֶׁמֶן צְנוּנוֹת בְּשֶׁמֶן דָּגִים בְּשֶׁמֶן פְּקָעוֹת  
 בְּעֶטְרוֹן וּבְגַפְטֵי רַבִּי טְרַפּוֹן אוֹמֵר אִין מְדַלִּיקוּן אֱלֵא בְּשֶׁמֶן  
 זֵית בְּלֶבֶד: (ג) כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אִין מְדַלִּיקוּן בּוּ אֱלֵא  
 פִּשְׁתָּן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אִינוּ מְטַמְּא מְטַמְּא אֶתְּ אֲהָלִים  
 אֱלֵא פִּשְׁתָּן. פְּתִילַת הַבְּגָד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא הִבְהֵבָהּ, רַבִּי  
 אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר טְמֵאָה הִיא, וְאִין מְדַלִּיקוּן בָּהּ, רַבִּי עֲקִיבָא  
 אוֹמֵר טְהוֹרָה הִיא, וּמְדַלִּיקוּן בָּהּ: (ד) לֹא יִקּוּב אָדָם  
 שְׂפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה וַיִּמְלֶאנָה שֶׁמֶן וַיִּתְּנָהּ עַל פִּי הַגֶּר  
 בְּשִׁבִיל שְׂתֵּהָא מְנַטְּפֶת וְאֶפִּילוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס, וְרַבִּי יְהוּדָה  
 מִתִּיר. אֲבָל אִם חִבְרָה הַיּוֹצֵר מִתְּחִלָּה מִתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא  
 כְּלִי אֶחָד. לֹא יִמְלֵא אָדָם קֶעֶרָה שֶׁמֶן וַיִּתְּנָהּ בְּצַד הַגֶּר  
 וַיִּתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּתוֹכָהּ בְּשִׁבִיל שְׂתֵּהָא שׁוֹאֲבָתָה, וְרַבִּי

גַּעְבְּרִיךְ (חֲזַע <sup>8</sup>) חֲזַ: דְּחַ: חֲזַ פִּתְּן: עֵינֵי אֶקְרוּיט, פִּתְּן נִיסְטֵן, רַעֲטִיגֵי  
 חֲזַעֵן. פִּתְּן פִּיטְטֵן פִּתְּן וַיִּלְדֵּן קִירְבִּיסְטֵן וַיִּיחַ חוּיךְ דַּעֵן חֲבַגְחֵגֵי דַעֵ: פַּעֲבֵ: חוּגֵד  
 דַּעֵן נַפְטֵ <sup>9</sup>). ר' טְרַפּוֹן זַעְהֶרְטַע דְּחַס אַחַן בְּחַס דְּחַ: חֲזַיִוֵעֵנְחֵן בְּרוּיֵטֵן דִּירְפַּע.  
 פִּתְּן חֲזַעֵס וְחַ: (חִין דַּעַר טְרִיפֵט) בּוּאָגְעוּוֹחֵ: גַּעֲנַחֲנַט וַיִּירֵד, דְּחַרְךְ אַחַן יֵךְ טוֹר  
 דַּעֵ: פִּתְּנֵיִעֵ: לֹס דְּחַטְט בַּעֲדִיעֵנְטֵן, חֲ: חִיטְט חוּיךְ חוּנְטַעַר חֲזַעֵן דִּיגַעֵן דִּיחַ  
 בּוּאָגְעוּוֹחֵ: גַּעֲנַחֲנַט וַועֲרַדֵּן דַּעַר פִּתְּנֵיִ: חֲזַיִין (ווען נַעֲמֵיךְ חִיין לַעֲלֵט דְּחַרוּי:  
 גַּעֲמַחֵט וְחֲרַדֵּן) דַּעַר פִּעֶרְחֹנְרִינִיגֵגֵי דוֹרְךְ חִינְטֵן טְחַדְטֵן) דְּחַס נַעֲמֵיךְ דְּחַ:  
 לַעֲלֵט: עֵלְבוּט חוּיךְ זַהֲנַע וַיִּרְקִיֵּעַ בַּעֲרִיהֶרֶגֵי דַעַע זַיֵּיבַע חוּנְרִיין זַיִיחַ) פִּתְּהֵיגֵי.  
 חִיין זַחֲפַעֵן פִּתְּן חִינְטֵס קִלְיִדַע דְּחַ: לֹס דְּחַטְט לֹוֹחֲמַעֵן גַּעֲרַחֲזֵט חֲבַעַר נִיכֵט  
 חֲן דַּעַר: פִּיטְלַע חַגְעוּעֵגֵט חִיטְט, חִיטְט נַחֲךְ ר' אֱלִיעֶזֶר' אִינְוֵגֵי דַּעַר  
 פִּעֶרְחֹנְרִינִיגֵגֵי פִּתְּהֵיגֵי <sup>10</sup>) חוּגֵד אַחַן דְּחַרְךְ יֵךְ דַּעֲסַעֵן נִיכֵט בַּעֲדִיעֵנְטֵן.  
 ר' עֲקִיבָא חֲבַעַר: חַגְטַע עַר בְּזַיִיבַע רִיין חוּגֵד אַחַן קַחֵן יֵךְ דַּעֲסַעֵן בַּעֲדִיעֵנְטֵן <sup>11</sup>).  
 אַחַן דְּחַרְךְ חִינְטֵי אִיט חֲזַ גַּעֲפִיזֵטֵט חוּנְטֵן דוֹרְכֵן חֲעֶרְטֵט חִייעֶרְטֵחֲזַע נִיכֵט  
 חִיבַעַר דִּיחַ זַחֲפַעֵ: עַטְלֵטֵן דְּחַחִיט דְּחַ: חֲזַ טְרַחֲפַעֵנְוִייעֵ חוּיךְ דַּעֵן דְּחַטְט פִּתְּנֵיִ  
 חוּיךְ נִיכֵט חִינְטֵחֲזַן ווען חִיין דַּעַרְגִּייעֵן הַחֲגַעֵנְדַע: גַּעֲפַחֵס פִּתְּן טַהֲחֵן

<sup>8</sup> ווען זיך חוויך חיבערריכענד זינד. <sup>9</sup> חזין ווייסע: חיבערריכענדע: פעך.

<sup>10</sup> ווער פִּתְּן חִינְטֵס חִינְטֵטֵטֵט חוֹדַעַר טְחַדְטֵן בַּעֲרִיהֶרְט וְחֲרַדֵּן.

<sup>11</sup> ווייל עז נחך חימער חזין: טיקק חִינְטֵט: קלִידַע: בְּזַיִיבַט.



הַדְּלִיקוּ אֶת־הַנֵּר . סִפְקַ חֲשֵׁכָה סִפְקַ אֵינָהּ חֲשֵׁכָה , אֵין  
 מְעַשְׂרִין אֶת הַנֵּר אֵי , וְאֵין מִמְבִּילִין אֶת־הַבָּלִים , וְאֵין  
 מְדִלִיקִין אֶת הַנְּרוֹת אֲבָל מְעַשְׂרִין אֶת הַדְּמָאֵי  
 וּמְעַרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת־הַחֲמִין :

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינְא . תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים מְרַבִּים שְׁלוֹם  
 בְּעוֹלָם : שְׁנָאֵמַר וְכָל בְּנֵיךְ לְמוֹדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ : אֵל תִּקְרָא  
 בְּנֵיךְ אֱלֹא בּוֹנֵיךְ : שְׁלוֹם רַב לְאַהֲבֵי תוֹרְתְךָ וְאֵין לָמוּ מִכְשׁוֹל :  
 וְהִיר־שְׁלוֹם בְּחִילְךָ שְׁלֹה בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ : לְמַעַן אֲחִי וְהָעִי אַנְדְּבָרְה־נָא  
 שְׁלוֹם בְּךָ : לְמַעַן בֵּית־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲבִקְשָׁרָה טוֹב לָךְ : יְיָ עֲזֵ לְעַמּוֹ  
 יִתָּן יְיָ ! יְבָרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם :

דער הון אהנט קידוש הון שבת = חונד פֿייערטוֹגטן אויסער דען  
 ביידען ערטען פסח = חֲבַעַנְדֵען, דען פֿעלִגט עלינו, ק"י, יגדל.

וְחֲמַפֵּע הֵן . חֵיט עֵי לְוִיפֵעֵלְהַפֵּט חֵב עֵי טֵהֵן נַחֲטֵי יִיחַ הָדַעַר נִיכֵט וְהָ  
 דַחְרָן אִתָּן דַחֵי גַעוּיִס חוֹנְפֵעֵרְלֵעֵהֲנֵטַע נִיכֵט פֵעֵרְלֵעֵהֲנֵטַען דִיחַ גַעֲפֵחֵסַע נִיכֵט  
 חֵין וּחֲמַעַר טוִיכֵעֵן<sup>17</sup>) חוֹנֵד דִיחַ וְחֲמַפֵּעֵן נִיכֵט חֲנִלְנִדֵעֵן ; חֲבַעַר דַמֵאֵי<sup>18</sup>)  
 דַחְרָן אִתָּן נַחֲךְ פֵעֵרְלֵעֵהֲנֵטַען דַעֵן עִירוֹב (דַעַר הַפֵעֵ) נַחֲךְ אִתָּעֵן חוֹנֵד  
 דַחֵי וּחֲרַעַע (פֵחֵר דַעַר עַרְקֵחֵטוֹגַ) בַעוּחֵהֲרַעֵן .

ר' אלעזר : חֲגֵטַע חֵיט נַחֲמַעֵן פֵחֵן ר' חֲנִינְא גַעוּעֵטְלֵעֵהֲרַעַר פֵעֵרַחַעֲהַרַעֵן  
 דִיחַ גַלִיקְעוֹיִגִקֵיט חֵין דַעַר וּעֵלֵט, דַעֵן עֵי הֵיטט : חוֹנֵד חֲזֵנַע דֵינַע קִינְדַעַר  
 וּעַרְדַעֵן גַעֲלַעֲהַרַט : יִיין פֵחֵן גַחֵטט חוֹנֵד דִיחַ גַלִיקְעוֹיִגִקֵיט דֵינַעַר קִינְדַעַר  
 וּוִירַד גַרְחֵס יִיין . לַעוּע נִיכֵט בְּנֵיךְ (דֵינַעַר קִינְדַעַר) : חֲנִדַעֵרן בּוֹנֵיךְ (דִיחַ דִיךְ  
 עַרְבוּעֵן) . דִיחַ פֵינְדַעַר דֵינַעַר לַעֲהַרַע גַעֲנִיעַסַעֵן פֵיעֵן עֵלִיגִקֵיט . קִיין  
 חוֹנְפֵחֵן דַרְחֵהֲטַ חִיֵהֲנַעֵן . חֵין דֵינַעֵן אוּיעֵרן וּוְהֵהֲנַע פֵרִיעַדַע חֵין דֵינַעֵן  
 טַחֲמַסַעֵרן יִצַעֲרַהֵיט . חוֹס אֵינַעַר פֵרִינְדַעַר חוֹנֵד בְּרִידַעַר וּוִיזֵנַעֵן וּוִינַטַע חֵיךְ  
 דִיר פֵרִיעַדַעַר חוֹס דַעֵי עוּיגֵעֵן חוֹזַעֲרַעֵי גַחֵטטַעֵי טַעַפֵעֵן וּוִיזֵנַעֵן : וּזַעַר חֵיךְ  
 דֵיין וּוְהֵלַעֲרַגַעֵהֵן . דַעַר עוּיגַעַר גִיבַט : יִינַעֵן פֵחֵן קַע אַחֲטֵט, דַעַר עוּיגַעַר  
 בַעַגִיקַקַט יִיין פֵחֵן אֵיט פֵרִיעַדַעֵן .

פֵעֵרְבַרַעֲנַטט .<sup>16</sup>) דַחֵיֵעֵנִיגַע גַעוּעֵטְלֵן בַעֲחֵבֲחֵטַעַט, וּוְהָדוֹרַךְ עֵי  
 עַרְלוּיבַט וּוִירַד, פֵחֵן אֵינַעֵן חֲרַטַע לֹס חֲנִדַעֵרן הֵן שַבַח לֹו טַרְחֵגַעֵן .  
<sup>17</sup>) חוֹס יִיחַ פֵחֵן חִיֵהַרַעַר חוֹזַרֵינִיגִקֵיט לֹו בַעֲפֵרֵיעֵן .<sup>18</sup>) דַחֵי  
 חוֹגַעוּיִס פֵעֵרְלֵעֵהֲנֵטַע .

תפלת ערבית לשבת

דער מנהג חז"ט, חס שבת חו' י"ט יינע קינדער לו: ענגטן, ווהבייח אמן: פריכט:

לו אהנכ: פער: חנטן ישמך אלהים באפרים וכמנשר:

לו פרויענטפער: חנטן ישמך אלהים בשרה רבקה רחל ולאה:

ווען אמן חו': דער ינטגהגע נחך הוי: קטוטט, פריכט אמן פהוגענדע:

שלום עליכם מלאכי הנשרת מלאכי עליון

ממלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: ג"פ

בואכם לשלום מלאכי השלום מלאכי עליון

ממלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: ג"פ

ברכוני לשלום מלאכי השלום מלאכי עליון

ממלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: ג"פ

צאתכם לשלום מלאכי השלום מלאכי עליון

ממלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא: ג"פ

כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך:

וישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

נחכהער: פריכט אמן פהוגענדע:

רבוז כל העולמים אדון כל הנשמות אדון השלום מלך

אביר מלך ברוך מלך גדול מלך דובר שלום מלך הדור

מלך ותיק מלך זך מלך חי העולמים מלך טוב ומטיב

מלך יחיד ומיוחד מלך בביר מלך לובש רחמים מלך

מלכי המלכים מלך נשגב מלך סומך נופלים מלך

עושה מעשה בראשית מלך פודה ומציל מלך צח

ואדום מלך קדוש מלך רם וגשא מלך שומע הפלה

מלך תמים ורכו: מודה אני לפניך יי אלהי ואלהי

אבותי על כל החסד אשר עשית עמדי ואשר אפה

עתיד לעשות עמי ועם כל בני ביתי ועם כל בריותיך

בְּנֵי בְרִיתִי. וּבְרוּכִים הֵם מְלֹאכֵי הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוּרִים  
שְׁעוֹשִׂים רְצוּנָה. אֲדוֹן הַשְּׁלוֹם מְלֶךְ שֶׁהַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ בְּרַכְנֵי  
בְּשָׁלוֹם וְתַפְקֵדְנִי אוֹתִי וְאֵת כָּל בְּנֵי בֵיתִי וְכָל עַמֶּךָ בֵּית  
יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים מוֹזְבִּים וּלְשָׁלוֹם. מְלֶךְ אֲדוֹן עַל כָּל צָבָא  
מָרוֹם. יוֹצֵרְנוּ יוֹצֵר כָּל מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. אֲחִלָּה פְּנִיךָ  
הַמְּאִירִים שֶׁתִּזְכְּרֵה אוֹתִי וְאֵת כָּל בְּנֵי בֵיתִי לְמִצָּא הֵן  
וְשָׁבֵל טוֹב בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל בְּנֵי אָדָם וְחֻנָּה וּבְעֵינֵי כָּל  
רְאֵנוּ לְעִבּוּדְךָ וְסִלַּח וּמַחֲרֵ לָנוּ וּלְזֹרְעֵינוּ עַל כָּל  
פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְנִכְנֵי לְקַבֵּל שְׂבָחוֹת מִתּוֹךְ  
רוֹב שְׂמֻחָה וּמִתּוֹךְ עוֹשֵׁר וְכַבּוֹד וּמִתּוֹךְ מַעוֹט עוֹנוֹת  
וְהַסֵּר מִמֶּנִּי וּמִכָּל בְּנֵי בֵיתִי וּמִכָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל  
מִינֵי חוֹלָה וְכָל מִינֵי מַדְוָה וְכָל מִינֵי דַלּוֹת וְעַגְיוֹרֹת  
וְאֲבִיוֹנוֹת וְהֵן בְּנֵינוּ יוֹצֵר טוֹב לְעַבְדְּךָ בְּאַמְתּוֹ וּבִירְאָה וּבְאַהֲבָה  
וְנִהְיֶה מְכּוּבָרִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵנוּ כִּי אַתָּה הוּא  
מְלֶךְ הַכְּבוֹד כִּי לָךְ נֶאֱחָה כִּי לָךְ יֵאָח: אֲנִי מְלֶךְ מַלְכֵי  
הַמְּלָכִים צוּחַ לְמֹלָאכֵי מְלֹאכֵי הַשְּׁרֵת מִשְׁרְתִי עֲלִיוֹן  
שִׁיפְקֹדֵנִי בְּרַחֲמִים וַיְבָרְכֵנִי בְּבוֹאֵם לְבֵיתִי בַּיּוֹם קֹדֶשְׁנוּ  
כִּי הִדְלַקְתִּי גְרוֹתִי וְהִצַּעְתִּי מִטְּתִי וְהִחַלְפְּתִי שְׂמִלּוֹתִי  
לְכַבּוֹד אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת: וּבֹאֲתִי לְבֵיתְךָ לְהַפִּיל תְּחִנָּתִי  
לְפָנֶיךָ שֶׁתַּעֲבִיר אֲנַחְתִּי וְאֶעִיד אֲשֶׁר בְּרֵאֶרְתָּ בְּשִׁשָּׁה  
יָמִים כָּל הַיּוֹצֵר. וְאֲשַׁנָּה וְאֲשַׁלֵּשׁ לְהַעֲיֵד עַל בּוֹסֵי  
בְּתוֹךְ שְׂמֻחָתִי בְּאֲשֶׁר צוִּיתֵנִי לְזַכְּרוֹ. וְלִהְתַּעַנֵּג בִּיחֵר  
נְשָׁמְתִי אֲשֶׁר נָתַתָּ בִּי. בּוֹ אֲשַׁבּוֹת בְּאֲשֶׁר צוִּיתֵנִי לְשַׂרְתְּךָ  
וְכֵן אֲגִיד גְּדוּלְתְּךָ בְּרָנָה: וְשׁוֹיֵתִי יִי לְקַרְאֲתִי שֶׁתִּרְחַמְנֵי

עֹזֵר בְּנִלּוֹתַי לְנַאֲלָנִי לְעֹזֵר לְבִי לְאַחֲבָתְךָ. וְאִזּוֹ אֲשַׁמּוֹר  
 לְפַקּוּדֶיךָ וְחֻקֶיךָ בְּלִי עֶצֶב וְאַתְּפַלֵּל בְּדַת בְּרָאוּי וּכְנִבּוֹן:  
 מִלְּאֲבֵי הַשְּׁלוֹם בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם בְּרִכּוֹנִי לְשָׁלוֹם וְאָמְרוּ  
 בְּרוּךְ לְשַׁלְּחָנִי הָעָרוּךְ וְצִאתְכֶם לְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד  
 עוֹלָם אָמֵן סְלָה:

הערבנדך: פרישט אמן דיעונו:

אֲשַׁתְּחִיל מִי וּמִצָּא וּרְחַק מִפְּנִינִים מְכָרָה: בְּטַח בְּהִי לֵב  
 בְּעֵלָה וְשָׁלֵל לֹא יִחָסֵר: גְּמַלְתְּהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יָמֵי  
 חַיֶּיךָ: דְּרַשָּׁה צָמֹר וּפְשִׁתִּים וּתְעַשׂ בְּחֶפֶץ כַּפֵּיךָ: הִיטָה  
 בְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר מִמְּרַחֵק תָּבִיא לְחֶמֶה: וּתְקַם בְּעֹזֵר לִילָה  
 וּתְתוֹ-מָרָה לְבֵיתָהּ וְחַק לְנִגְעַרְתֶּיךָ: וּמָמָה שְׂדֵה וּתְקַחְתְּהוּ  
 מִפְּרֵי כַפֵּיךָ נִטְעָ\* בָּרֶם: חֲגֵרָה בְּעֹז מְתַנֶּיָה וּתְאֲמִץ  
 וְרוֹעַתֶיךָ: מְעַמָּה בִּי-טוֹב סְחָרָה לֹא־יִכְבֶּה בְּלִילָה גְרָה:  
 יְדִיָּה שְׁלַחָה בְּכִישׁוֹר וּכַפֵּיךָ תִּמְכּוּ פֶלֶךְ: כַּפְּיָה פְּרַשָּׁה  
 לְעֵנִי וַיְדִיָּה שְׁלַחָה לְאֲבִיוֹן: לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלֹג כִּי  
 כָּל-בֵּיתָהּ לְבֶשׂ שָׁנִים: מְרַבְּדִים עֲשִׂתְהָ-לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְבָּנִם  
 לְבוּשָׁה: נוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלָה בְּשַׁבְּתוֹ עִם זְקֵנֵי-אֶרֶץ:  
 סְדִין עֲשִׂתְהָ וּתְמַכֵּר וְחֲגוֹר נְתַנָּה לְכַנְעֵנִי: עֹזוֹתְךָ  
 לְבוּשָׁה וּתְשַׁחֵק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיךָ פְּתַחָה בְּחֶכְמָה  
 וְחֹזֶר־תְּחַסֵּר עַל-לְשׁוֹנָה: צוֹפְיָה הַלִּיכּוֹת בֵּיתָהּ וּלְחָם  
 עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל: קָמוּ בְנֵיךָ וַיֵּאשְׁרוּךְ בְּעֵלָה וַיִּחַלְלָהּ:  
 רַבּוֹת בְּנֹת עָשׂוּ חֵיל וְאַתְּ עָלִיתְ עַל-כַּלְנֵה: שִׁקֵּר חַחֵן  
 וְחָבֵל חֵיפֵי אִשָּׁה יִרְאֵת-יְהוָה הִיא תִתְחַלֵּל: תִּנּוּ-לָהּ  
 מִפְּרֵי יְדִיָּה וַיִּחַלְלוּ בְּשַׁעְרִים מְעַשִּׂיָּה:

(\* נטעה ק'. (0 בלילה ק'. (\* הליכות כ'.